

Засновник:

Науково-дослідний центр
індустріальних проблем
розвитку НАН України

**Журнал внесено
до Переліку наукових фахових видань
в Україні в галузі економічних наук**
(Постанова президії ВАК України
№ 1/05/5 від 31.05.2011 р.)

Виходить 1 раз на квартал
Видається з III кварталу 2009 р.
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 15196-3768Р від 30.04.2009 р.

ВИДАВЕЦЬ:

Видавничий Дім «ІНЖЕК»

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор:
доктор економічних наук, професор
Кизим М. О.

Заступник головного редактора:
доктор економічних наук, професор
Тищенко О. М.

Випускаючий редактор:
кандидат економічних наук, доцент
Хаустова В. Є.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алексєєв І. В., доктор економічних наук,
професор (м. Львів, Україна)

Амосов О. Ю., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Блаун І. С., доктор економічних наук,
професор (м. Івано-Франківськ, Україна)

Булєєв І. П., доктор економічних наук,
професор (м. Донецьк, Україна)

Буссе, Ральф Андреас, доктор філософії
(м. Галле, Німеччина)

Жерар, Рассел Дж., доктор філософії
(м. Лондон, Велика Британія)

Іванов Ю. Б., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Ковальчук К. Ф., доктор економічних наук,
професор (м. Дніпропетровськ, Україна)

Майбуров І. А., доктор економічних наук,
професор (м. Єкатеринбург, Росія)

Орлов П. А., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Раєвнева О. В., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Татаркін О. І., доктор економічних наук,
професор, академік РАН (м. Єкатеринбург,
Росія)

Христиановський В. В., доктор економічних
наук, професор (м. Донецьк, Україна)

Шоша, Жан-Юг, доктор філософії (економіка)
(м. Ліон, Франція)

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ • THE PROBLEMS OF ECONOMY
№ 1 '2013

Журнал «Проблеми економіки» представлено
в міжнародних інформаційних та наукометричних базах:

- Ulrichsweb Global Serials Directory (США)
- Directory of Research Journals Indexing (Індія)
- Research Papers in Economics (США)
- Соціонет (Росія)
- Російський індекс наукового цитування (Росія)
- NewJour (США)
- Index Copernicus (Польща)
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (Україна)
- Google Академія (США)
- Research Bible (Японія)

ЗМІСТ

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Проноза П. В.

Патоекономіка: сутність, особливості, гіпотези7

Шпільєвський В. В., Сапронов Ю. А., Салашенко Т. І.

Аналітичні аспекти оцінки енергетичної залежності
в нафтодефіцитних країнах..... 14

Ястремська О. О.

Сучасні світові тенденції розвитку туризму22

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Анічин В. Л.

Регулювання вертикальної конкуренції як засіб модернізації АПК.....28

Горбатов В. М., Григорова-Беренда Л. І.

Теоретико-методичні засади оцінки
зовнішньоекономічної безпеки України34

Дороніна М. С.

Роль держави у формуванні економіки знань43

Манойленко О. В., Жадан Т. А.

Місце і роль олійно-жирової галузі в національній
економіці України.....49

Якубів В. М.

Потенціал енергозбереження у системі розвитку
сільського господарства України.....57

Алдошина М. В.

Особливості маркетингових комунікацій
на рекламно-комунікаційному ринку України.....62

Булах Т. М., Гончарова Н. І.

Управління сферою житлово-комунального
господарства на селі: проблеми та шляхи подолання68

Карпенко О. О.

Аспекти прояву ефекту від функціонування кластерів
у контексті підвищення конкурентоспроможності
національної економіки73

Коваленко О. Ю.

Інструменти підвищення попиту на продукцію
сільськогосподарських підприємств на внутрішньому ринку.....81

Кузьменко О. В. Оптимізація структури активного перестраховування України за напрямками (країнами).....	91
Матюшенко І. Ю. Створення сприятливого інвестиційного клімату як передумова технологічного розвитку України.....	99
Медвідь В. Ю. Нормативно-правове забезпечення економічного регулювання регіонального розвитку.....	109
Михайліченко Г. І. Туристичний потенціал: методи оцінювання та інноваційний розвиток.....	115
Олійник Я. В. Правові імперативи розвитку організації бухгалтерського обліку в Україні у системі макроекономічного управління.....	124
Пушкар Т. А. Транскордонні територіально-виробничі кластери: сучасний стан і перспективи розвитку.....	130
Хлівна І. В. Сучасні тенденції та проблеми розвитку сільського ринку праці.....	136
Худoley В. Ю. Розроблення алокаційної стратегії управління забезпеченням енергоефективності функціонування регіональних промислових комплексів України.....	142
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Тищенко О. М., Узунов В. М., Розгон І. В. Економічна діагностика регіонів як спосіб управління конкурентоспроможністю.....	151
Євсєєва О. О. Ефективність діяльності органів місцевого самоврядування в реалізації соціальної політики.....	159
Котенок Д. М. Концепція життєвого циклу в управлінні економічним потенціалом міста.....	165
Пашкевич М. С., Чернишева О. С., Гвінішвілі Т. З. Моделювання сталого розвитку територіальних виробничих систем.....	173
ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	
Тищенко О. М., Гусєв Ю. В. Діагностика розвитку франчайзингової мережі в економічній системі регіону.....	179
Тищенко О. М., Хаустова В. Є., Беляєв О. С. Оцінка конкурентоспроможності будівельних підприємств з урахуванням їх специфіки.....	185
Касич А. О., Циган Р. М., Карбан О. І. Науково-методичні основи обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства.....	191
Бабина О. Є. Багатомірність прояву результатів формування та реалізації екологічної складової потенціалу підприємства.....	197
Бойченко К. С. Віртуальне підприємство як фактор підвищення результативності бізнес-проекування.....	205
Буряк Р. І. Розвиток систем менеджменту якості діяльності аграрних підприємств на основі удосконалення методики їх аудиту.....	210

Васильківський Д. М. Трансформація періодів планування підвищення економічного потенціалу в системі стратегічного управління підприємством.....	216
Камінська Т. Г. Комплексний господарський контроль кругообігу капіталу підприємства.....	221
Ковбачок М. В., Шкляр В. В. Класифікація факторів впливу мезорівня на діяльність підприємств водного транспорту.....	226
Семенченко А. В. Управління кадровою безпекою в контексті соціально-економічного розвитку організації.....	232
Єрова І. А., Свидло Г. І. Концептуальна схема управління витратами промислового підприємства.....	237
Ситник Г. В. Цільова функція підприємства: еволюція концепцій та сучасні погляди.....	243
Тельнова Г. В. Особливості управління фінансами інтегрованих корпоративних структур.....	255
Файвішенко Д. С. Маркетингова стратегія бренд-менеджменту.....	261
ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ	
Скоробогатова Т. М. Цінність і вартість як категорії: співвідношення понять, логістичний аспект порівняння.....	266
Боярина Т. В., Кашубіна Ю. Б. Удосконалення класифікації ефективності на основі системного підходу.....	271
Гречина І. В. Загальнотеоретичні підходи до розробки концепції потенціалогічного аналізу потенціалу взаємодіючих процесів економічної системи.....	277
ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА	
Абакуменко О. В. Моделювання пропозиції на фінансовому ринку України.....	283

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Україна, 61002, Харків,
пл. Свободи, 5, Держпром, 7 під'їзд, 8 поверх
Тел./факс: (057) 705-02-67, e-mail: red.POE@mail.ru

АДРЕСА ВИДАВЦЯ ТА ВИГОТІВНИКА:

Україна, 61140, Харків,
пр. Гагаріна, 20, оф. 2227
Тел./факс: (057) 703-40-21, 732-09-59

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
НДЦ ІПР НАН України № 2 від 20. 02.2013 р.

Здано в набір 21.02.2013 р.

Підписано до друку 28.02.2013 р.

Формат 60 x 84/8.

Друк різнографічний.

Ум. друк. аркушів 43,71. Обл.-вид. 52,45.

Надруковано у ВД «ІНЖЕК».

Замовлення № 685. Наклад 300 прим.

Шумська С. С. Емпірична оцінка впливу змін часткових РЕОК гривні на потоки експорту та імпорту у розрізі ВЕД	291
СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА ТА ДЕМОГРАФІЯ	
Гріненко С. В. Інженерна освіта: економічні компетенції	304
Пакулін С. Л. Модернізація й підвищення ефективності вищої освіти України: зміст, проблеми, системні ефекти	310
Кінаш І. П. Особливості розвитку інфраструктури культури України: аналітичний аспект	316
Мартусенко І. В., Сігаш Т. Д. Трансформація фінансування системи охорони здоров'я в Україні та зарубіжних країнах	321
Оганезова А. В. Методика розрахунку економічної ефективності людського життя	326
Пакуліна А. А. Удосконалення державного регулювання системи освіти	333

СОДЕРЖАНИЕ

МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА И МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ	
Проноза П. В. Патоекономика: сущность, особенности, гипотезы	7
Шпилевский В. В., Сапронов Ю. А., Салащенко Т. И. Аналитические аспекты оценки энергетической зависимости в нефтедефицитных странах	14
Ястремская О. А. Современные мировые тенденции развития туризма	22
ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫМ ХОЗЯЙСТВОМ	
Аничин В. Л. Регулирование вертикальной конкуренции как способ модернизации АПК	28
Горбатов В. М., Григорова-Беренда Л. И. Теоретико-методические основы оценки внешнеэкономической безопасности Украины	34
Доронина М. С. Роль государства в формировании экономики знаний	43
Манойленко А. В., Жадан Т. А. Место и роль масложировой отрасли в национальной экономике Украины	49
Якубив В. М. Потенциал энергосбережения в системе развития сельского хозяйства Украины	57
Алдошина М. В. Особенности маркетинговых коммуникаций на рекламно- коммуникационном рынке Украины	62
Булах Т. Н., Гончарова Н. И. Управление сферой жилищно-коммунального хозяйства на селе: проблемы и пути преодоления	68
Карпенко О. А. Аспекты проявления эффекта от функционирования кластеров в контексте повышения конкурентоспособности национальной экономики	73

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ	
Гоголь Т. А. Облік та звітність на підприємствах малого бізнесу: управлінський аспект	338
Кузенко Т. Б., Полтініна О. П. Формування системи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємництва на засадах контролінгу	345
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ В ЕКОНОМІЦІ	
Вітлінський В. В., Коляда Ю. В., Баранов К. О. Модельовання та аналіз траєкторій економічного розвитку на підґрунті дискретної моделі Солоу	353
Харламова Г. О. Інвестиційна безпека України: динаміка та прогноз	363
Гончаренко М. Ф. Методи та моделі оцінки та прогнозування потреб економіки у випускниках ВНЗ	368

Коваленко О. Ю. Инструменты повышения спроса на продукцию сельскохозяйственных предприятий на внутреннем рынке	81
Кузьменко О. В. Оптимизация структуры активного перестрахования по направлениям (странам)	91
Матюшенко И. Ю. Создание благоприятного инвестиционного климата как предпосылка технологического развития Украины	99
Медведь В. Ю. Нормативно-правовое обеспечение экономического регулирующего регионального развития	109
Михайличенко А. И. Туристический потенциал: методы оценки и инновационное развитие	115
Олейник Я. В. Правовые императивы развития организации бухгалтерского учета в Украине в системе макроэкономического управления	124
Пушкар Т. А. Трансграничные территориально-производственные кластеры: современное состояние и перспективы развития	130
Хлевная И. В. Современные тенденции и проблемы развития сельского рынка труда	136
Худолей В. Ю. Разработка аллокационной стратегии управления обеспечением энергоэффективности функционирования региональных промышленных комплексов Украины	142
РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА	
Тищенко А. Н., Узун В. Н., Розгон И. В. Экономическая диагностика регионов как способ управления конкурентоспособностью	151

Евсеева О. А. Эффективность деятельности органов местного самоуправления в реализации социальной политики.....	159
Котенок Д. М. Концепция жизненного цикла в управлении экономическим потенциалом города.....	165
Пашкевич М. С., Чернышева Е. С., Гвниашвили Т. З. Моделирование устойчивого развития территориальных производственных систем.....	173
ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯМИ	
Тищенко А. Н., Гусев Ю. В. Диагностика развития франчайзинговой сети в экономической системе региона.....	179
Тищенко А. Н., Хаустова В. Е., Беляев А. С. Оценка конкурентоспособности строительных предприятий с учетом их специфики.....	185
Касич А. А., Цыган Р. Н., Карбан Е. И. Научно-методические основы учетно-аналитического обеспечения управления прибылью предприятия.....	191
Бабина Е. Е. Многомерность проявления результатов формирования и реализации экологической составляющей потенциала предприятия.....	197
Бойченко Е. С. Виртуальное предприятие как фактор повышения результативности бизнес-проектирования.....	205
Буряк Р. И. Развитие систем менеджмента качества деятельности аграрных предприятий на основе совершенствования методики их аудита.....	210
Васильковский Д. Н. Трансформация периодов планирования повышения экономического потенциала в системе стратегического управления предприятием.....	216
Каминская Т. Г. Комплексный хозяйственный контроль кругооборота капитала предприятия.....	221
Ковбатюк М. В., Шкляр В. В. Классификация факторов влияния мезоуровня на деятельность предприятий водного транспорта.....	226
Семенченко А. В. Управление кадровой безопасностью в контексте социально-экономического развития организации.....	232
Серова И. А., Свидло А. И. Концептуальная схема управления затратами промышленного предприятия.....	237
Сытник А. В. Целевая функция предприятия: эволюция концепций и современные взгляды.....	243
Тельнова А. В. Особенности управления финансами интегрированных корпоративных структур.....	255
Файвищенко Д. С. Маркетинговая стратегия бренд-менеджмента.....	261
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ	
Скоробогатова Т. Н. Ценность и стоимость как категории: соотношение понятий, логистический аспект сравнения.....	266
Боярина Т. В., Кашубина Ю. Б. Совершенствование классификации эффективности на основе системного подхода.....	271
Гречина И. В. Общетеоретические подходы к разработке концепции потенциалогического анализа потенциала взаимодействующих процессов экономической системы.....	277
ФИНАНСЫ И БАНКОВСКОЕ ДЕЛО	
Абакуменко О. В. Моделирование предложения на финансовом рынке Украины.....	283
Шумская С. С. Эмпирическая оценка влияния изменений частных РЭОК гривны на потоки экспорта и импорта в разрезе ВЭД.....	291
СОЦИАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА, ПОЛИТИКА И ДЕМОГРАФИЯ	
Гриненко С. В. Инженерное образование: экономические компетенции.....	304
Пакулин С. Л. Модернизация и повышение эффективности высшего образования Украины: содержание, проблемы, системные эффекты.....	310
Кинаш И. П. Особенности развития инфраструктуры культуры Украины: аналитический обзор.....	316
Мартусенко И. В., Ситаш Т. Д. Трансформация финансирования системы здравоохранения в Украине и зарубежных странах.....	321
Оганезова А. В. Методика расчёта экономической эффективности человеческой жизни.....	326
Пакулина А. А. Совершенствование государственного регулирования системы образования.....	333
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СТАТИСТИКА, БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ	
Гоголь Т. А. Учет и отчетность на предприятиях малого бизнеса: управленческий аспект.....	338
Кузенко Т. Б., Полтинина О. П. Формирование системы обеспечения финансовой безопасности субъектов предпринимательства на основе контроллинга.....	345
МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ И МОДЕЛИ В ЭКОНОМИКЕ	
Витлинский В. В., Коляда Ю. В., Баранов К. О. Моделирование и анализ траекторий э кономического развития на основе дискретной модели Солоу.....	353
Харламова А. А. Инвестиционная безопасность Украины: динамика и прогноз.....	363
Гончаренко М. Ф. Методы и модели оценки и прогнозирования потребностей экономики в выпускниках вузов.....	368

CONTENTS

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL RELATIONS

Pronoza P. V. Pathoeconomy: essence, specific features, hypothesis.....	7
Shpilevskiy V. V., Sapronov Y. A., Salashenko T. I. Analytical aspects of assessment of energy dependence in petroleum-deficit countries.....	14
Iastremska O. A. Modern world tendencies of tourism development.....	22

ECONOMICS AND NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT

Anichin V. L. Regulation of vertical competition as the means of modernisation of the agro-industrial complex.....	28
Gorbatov V. M., Grigороva-Berenda L. I. Theoretical and methodical foundations of assessment of foreign economic security of Ukraine	34
Doronina M. S. Role of the state in formation of the knowledge economy.....	43
Manoylenko A. V., Zhadan T. A. Place and role of the fat-and-oil industry in the national economy of Ukraine.....	49
Yakubiv V. M. Potential of energy saving in the system of development of agriculture in Ukraine.....	57
Aldoshina M. V. Specific features of marketing communications in the advertising and communication market of Ukraine.....	62
Bulakh T. M., Goncharova N. I. Managing housing and communal services in rural districts: problems and ways of their overcoming.....	68
Karpenko O. A. Aspects of manifestation of the cluster functioning effect in the context of increase of competitiveness of the national economy	73
Kovalenko O. Y. Instruments of increase of demand on products of agricultural companies in the local market.....	81
Kuzmenko O. V. Optimisation of the structure of active reinsurance by directions (countries).....	91
Matyushenko I. Y. Creation of favourable investment climate as a pre-requisite of technological development of Ukraine.....	99
Medvid' V. Y. Regulatory-legal provision of economic regulation of regional development.....	109
Mikhaylichenko A. I. Tourist potential: methods of assessment and innovation development	115
Oliynik Y. V. Legal imperatives of development of organisation of accounting in Ukraine in the system of macro-economic administration.....	124
Pushkar T. A. Transborder territorial and production clusters: modern state and prospects of development.....	130
Khlevnaya I. V. Modern tendencies and problems of development of the rural labour market.....	136

Khudoley V. Y.

Development of the allocation strategy of administration of ensuring energy efficiency of functioning of regional industrial complexes of Ukraine.....	142
---	-----

REGIONAL ECONOMY

Tischenko A. N., Uzunov V. N., Rozgon I. V. Economic diagnostics of regions as a method of competitiveness administration.....	151
Ievsieieva O. A. Efficiency of activity of local self-governance bodies in realisation of social policy	159
Kotenok D. M. Concept of life cycle in managing city economic potential	165
Pashkevich M. S., Chernysheva Y. S., Gviniashvili T. Z. Modelling sustainable development of territorial production systems.....	173

ECONOMICS AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Tischenko A. N., Gusev Y. V. Diagnostics of development of a franchise network in the economic system of the region	179
Tischenko A. N., Khaustova V. Y., Belyaev A. S. Assessment of competitiveness of construction companies with consideration of their specific features.....	185
Kasich A. A., Tsygan R. N., Karban Y. I. Scientific and methodical foundations of accounting and analytical provisions of profit administration in a company.....	191
Babina Y. Y. Multi-dimensional nature of results of formation and realisation of the ecological component of a company's potential	197
Boychenko Y. S. Virtual company as a factor of increase of efficiency of business planning	205
Buryak R. I. Development of the system of management of quality of activity of agrarian companies on the basis of improvement of methods of their auditing	210
Vasylykivskiy D. M. Transformation of periods of planning of increase of economic potential in the system of strategic management of a company	216
Kaminskaya T. G. Complex economic control of turnover of the company capital	221
Kovbatyuk M. V., Shklyar V. V. Classification of factors of influence of meso level on activity of water transport companies	226
Semenchenko A. V. Managing personnel security in the context of socio-economic development of an organisation.....	232
Serova I. A., Svydlo A. I. Conceptual scheme of management of expenditures of an industrial enterprise.....	237
Sytnik A. V. Target function of a company: evolution of concepts and modern views	243

Telnova A. V.	
Specific features of managing finances of integrated corporate structures.....	255
Fayvishenko D. S.	
Marketing strategy of brand management.....	261
ECONOMIC THEORY	
Skorobogatova T. N.	
Value and cost as categories: relation of notions, logistic aspect of comparison.....	266
Boyarina T. V., Kashubina Y. B.	
Perfection of classification of efficiency on the basis of system approach.....	271
Grechina I. V.	
General theoretic approaches to development of the concept of potentialological analysis of the potential of interacting processes of the economic system.....	277
FINANCE AND BANKING	
Abakumenko O. V.	
Modelling supply in Ukrainian financial market.....	283
Shumskaya S. S.	
Empirical assessment of influence of changes of private real effective exchange rate (REER) of Ukrainian hryvna (UAH) on export and import flows in the context of types of economic activity (TEAs).....	291
SOCIAL ECONOMY, POLICY AND DEMOGRAPHY	
Grinenko S. V.	
Engineering education: economic competences.....	304
Pakulin S. L.	
Modernisation and increase of efficiency of higher education of Ukraine: content, problems, system effects.....	310
Kinash I. P.	
Specific features of development of infrastructure of the Ukrainian culture: analytical review.....	316
Martusenko I. V., Sitash T. D.	
Transformation of financing healthcare in Ukraine and foreign countries.....	321
Oganezova A. V.	
Methods of calculation of economic efficiency of human life.....	326
Pakulina A. A.	
Perfection of state regulation of the system of education.....	333
ECONOMIC STATISTICS. ACCOUNTING AND AUDITING	
Gogol T. A.	
Accounting and reporting in small businesses: managerial aspect.....	338
Kuzenko T. B., Poltinina O. P.	
Formation of the system of ensuring financial security of entrepreneurs on the basis of controlling.....	345
MATHEMATICAL METHODS AND MODELS IN ECONOMY	
Vitlinskiy V. V., Kolyada Y. V., Baranov K. O.	
Modelling and analysis of trajectories of economic development on the basis of discrete Solow model.....	353
Kharlamova A. A.	
Investment security of Ukraine: dynamics and forecast.....	363
Goncharenko M. F.	
Methods and models of assessing and forecasting needs of economy in graduates from higher educational establishments.....	368